

برنامه ریزی کارآفرینی در افزایش اشتغال صنعت هتل‌داری و رستوران‌داری با استفاده از مدل امتیاز استاندارد شده (مطالعه موردی استان گیلان)

سحر موحدی*

(دانشجوی دکتری مدیریت گردشگری، دانشگاه علم و فرهنگ، تهران)

چکیده

مسئله اشتغال در میان کشورهای مختلف جهان همواره یکی از موضوعات حساس و مورد توجه بوده است و نقش مهمی را در ارزیابی‌های اقتصادی و برنامه‌ریزی‌های مربوط به آن ایفا نموده و پیوسته یکی از فاکتورهای مهم در سنجش توسعه یافتگی یا عدم توسعه یافتگی یک کشور محسوب می‌گردد. در کشور ما نیز این موضوع به ویژه با توجه به هرم سنی جوان کشور که ۷۰ درصد جمعیت را در بر می‌گیرد، همیشه مورد توجه و بحث بوده است. در این میان یکی از بخش‌هایی که علیرغم دارا بودن پتانسیل بسیار بالا در کاهش این معضل ملی هیچ‌گاه از سوی مسئولان و برنامه‌ریزان مورد توجه جدی قرار نگرفته، صنعت هتل‌داری و رستوران‌داری می‌باشد. هم‌اکنون براساس برآوردهای سازمان جهانی جهانگردی ورود هر گردشگر به طور متوسط منجر به ایجاد ۶ شغل به طور مستقیم و غیرمستقیم می‌گردد که در این راستا یکی از مهمترین راهکارهای افزایش اشتغال در بیشتر کشورهای جهان ایجاد کارآفرینی در بخش پذیرایی می‌باشد، به طوری می‌توان با به فعلیت رساندن پتانسیل‌ها و تنوع بخشیدن به خدمات پذیرایی و اقامتی، ظرفیت‌هایی را جهت افزایش اشتغال محلی ایجاد کرد. بر این اساس در استان گیلان که یک استان مستعد از نظر گردشگری است این موضوع مهم می‌بایست بیشتر مورد توجه قرار گیرد و سطح توسعه متناسب با ظرفیت و توان هر شهرستان سنجیده شود.

روش این پژوهش بر اساس هدف کاربردی و بر اساس ماهیت توصیفی-موردی، تحلیلی است، که داده‌ها از منابع کتابخانه‌ای و اسناد آماری به دست آمده‌اند و از طریق مدل‌های آماری Spearman's rank و امتیاز استاندارد مورد سنجش قرار گرفته‌اند.

داده‌های آماری جمع‌آوری شده از سال ۹۸ در مدل Spearman's rank نشان می‌دهند دو شاخص جمعیت و جمعیت شاغل در بخش هتل‌داری و رستوران در استان گیلان با یکدیگر همبستگی دارند و از طریق مدل امتیاز استاندارد مشخص شده که با وجود گردشگرپذیر بودن شهرستان‌های استان گیلان توسعه متناسب صنعت هتل‌داری و رستوران‌داری، بر اساس جمعیت شهرستان‌ها در سطح استان صورت نپذیرفته است و در این راستا پیشنهادهایی بر اساس اصول کارآفرینی در این شاخه از صنعت برای رفع این توزیع نامتعادل ارائه گردیده است.

واژگان کلیدی: کارآفرینی، افزایش اشتغال، صنعت هتل‌داری، رستوران، گیلان، گردشگری

ایمیل نویسنده مسئول: s.movahedi62@gmail.com

بیان مسئله

در دنیای امروز چه در کشورهای توسعه‌یافته و چه در کشورهای در حال رشد بزرگترین امتیاز برای هر صنعت هر سازمان و هر فرد داشتن تفکر خلاق برای کارآفرینی است. تفکر کارآفرینی موجبات اشتغال زایی و در نهایت رفع بیکاری و کاهش ناهنجاری‌های اجتماعی می‌گردد. تفکر کارآفرینی کلید رشد و توسعه اقتصادی هر کشوری شناخته شده است. در سال‌های گذشته دولت‌های کشورهای مختلف به طور جدی به تشویق تفکر کارآفرینی پرداخته‌اند، چرا که ارتقا کشور و رشد ملت در گرو کار، اشتغال و بهره‌وری نهفته است (احمد پور، ۱۳۸۶: ۱۳).

زمانی که کارآفرینان یک شغل جدید را شروع می‌کنند بالطبع حداقل به یک یا چند نیروی استخدامی نیاز دارند تا کارهای خود را سامان بخشند. کارآفرینان به علت قابلیت اشتغال‌زایی که دارند، به کاهش نرخ بیکاری که از اهداف کلان اقتصادی، اجتماعی، دولت‌ها است کمک می‌کنند. بنابراین، کارآفرینی می‌تواند زمینه‌ساز اشتغال نیروی کار باشد و نوآوری که در یک فعالیت اقتصادی توسط خود فرد ایجاد می‌شود منجر به ایجاد اشتغال در جامعه می‌شود (سعید کیا، ۱۳۸۵: ۴۲). این واقعیت عینی، بسیاری از اندیشمندان جامعه را بر آن داشته است تا بر اساس یک رشته دیدگاه‌های نظری و با استفاده از تجارب کشورهای موفق، نقش کارآفرینان را در فرآیند واقعی توسعه صنایع مطرح کنند. یعنی عناصری که در شرایط مناسب می‌توانند با تکیه بر توان ذهنی و نیز ریسک‌پذیری ذاتی خود به عنوان موتور حرکت صنایع درآید و سازوکاری را به جریان انداخته و با تکیه بر نیروی مادی و ذهنی مردم موجب اعتلای جامعه شود (همان، ۵۴).

تقاضا برای خدمات و محصولات جدید گردشگری در جهان به سرعت رو به افزایش است و این فرصت را برای کارآفرینان فراهم می‌کند. کارآفرین فرصت را تشخیص می‌دهد، یک ایده تجاری برای به دست آوردن آن طرح می‌کند، برای جمع‌آوری و مدیریت منابع جهت فراهم کردن خدمات برنامه‌ریزی می‌کند و با سرمایه‌گذاری زمان، توانایی و هزینه برای شروع اقدام جدید ریسک می‌کند. او شخصی است که ترکیبات جدیدی از محصول را خلق می‌کند و با بکارگیری فرصت‌های بازار ناهماهنگی بین عرضه و تقاضا را برطرف می‌کند. امروزه صنعت گردشگری به عنوان یکی از مهمترین، پردرآمدترین و اشتغال‌زاترین صنایع و کسب و کارها به شمار می‌رود و در کشورهای فقیر و ثروتمند مورد توجه قرار می‌گیرد. به طوریکه توانسته یک نفر از هر ۹ نفر را در سراسر دنیا به استخدام خود درآورد (قره‌نژاد، ۱۳۸۸: ۲۳).

باید بپذیریم که گردشگری پیچیده و متغیر است و هر یک از بخش‌ها در امور گردشگری فرصت‌های متعدد شغلی و اشتغال را به وجود می‌آورد به طوری که نمی‌توان لیست کاملی از مشاغل را که در هر یک از بخش‌های گردشگری ضروری است را تهیه نمود بر این اساس نوع گردشگران و نیازهای آنها گستردگی و تنوع مشاغل در هر ناحیه مشخص می‌کند (قره‌نژاد، ۱۳۸۶: ۷۸). مشاهده می‌شود که اهمیت گردشگری در دو بخش درآمدزایی و کارآفرینی به حدی است که می‌تواند معضلات اصلی اقتصاد جامعه ما را که به شدت دچار نرخ بالای بیکاری و پائین بودن سرانه درآمدی خانوار است التیام بخشد.

از این رو کارآفرینی در بسترسازی اشتغال صنعت گردشگری از اهمیت خاصی برخوردار است. از این رو در کشورهای در حال توسعه با توجه به مسأله بیکاری پرداختن به کارآفرینی و بهره‌برداری از این صنعت مهم درآمدزا قابل تأمل است. از آنجا که استان‌های شمالی ایران از ظرفیت بالایی جهت جذب توریست برخوردار هستند و بررسی‌ها نشان می‌دهد که این ظرفیت‌ها به اندازه کافی منجر به ایجاد اشتغال نمی‌شوند.

هدف

هدف کلی این مقاله بررسی نقش کارآفرینی و اشتغال‌زایی در افزایش تناسب اشتغال بخش هتل‌داری و رستوران‌داری در سطح استان گیلان می‌باشد. روش این پژوهش بر اساس هدف کاربردی و بر اساس ماهیت توصیفی - تحلیلی است که با استفاده از داده‌های آماری جمع‌آوری شده در Spearman "s rank همبستگی دو شاخص جمعیت و جمعیت فعال در بخش هتل‌داری و رستوران تایید شده و از طریق مدل امتیاز استاندارد شده مشخص شده که در سطح استان با وجود گردشگر پذیر بودن اکثر شهرستان‌های استان گیلان توسعه متناسب در صنعت هتل‌داری و رستوران صورت نپذیرفته است که با استفاده از روش‌های خلاقانه کار آفرینی در این بخش از صنعت گردشگری می‌توان حرکت جدیدی ایجاد کرد.

سوالات پژوهش

سوال‌هایی همچون آیا با وجود گردشگرپذیری گیلان شاغلان صنعت هتل‌داری و رستوران‌داری این استان با جمعیت شهرستان‌های این استان متناسب است؟ و یا چگونه می‌توان با بهره‌برداری از فرصت‌ها و پتانسیل‌های شهرستان‌های استان در زمینه اشتغال‌زایی بخش هتل‌داری اقداماتی را انجام داد؟ ذهن محقق را بر آن داشت تا این موضوع را به عنوان موضوع پژوهش خویش انتخاب نماید.

اهمیت کارآفرینی در صنعت هتل‌داری و رستوران‌داری

کارآفرینی نیروی اصلی توسعه اقتصادی به حساب می‌آید که با استفاده از تغییر و نوآوری رشد تولید و خدمات را به وجود می‌آورد. پاسخگویی به تقاضای روزافزون و نیازهای مختلف گردشگری نیازمند تنوع خدمات و محصولات توریستی است بنابراین به عنوان یکی از بخش‌های اقتصادی به فعالیت‌های کارآفرینی زیادی نیاز دارد که مهمترین بخش این صنعت بخش هتل‌داری و رستوران می‌باشد، که با رشد گردشگری و افزایش تقاضاهای جدید نسبت به انواع مختلف گردشگری وابسته است. رستوران و هتل‌های کوچک اغلب می‌توانند واکنش سریعی به نیازها و بازارهای جدید بدهند (موحد، ۱۳۸۶: ۲۳). در مورد فضاهای خدمات بزرگ، کار آفرینان آنها را تغییر نمی‌دهند بلکه یک استراتژی جدید مدیریت و رهبری فراهم می‌کنند. بنابراین به نظر می‌رسد که

کارآفرینان ارتباط دهنده بزرگی بین محصول و تأمین خدمات می‌باشند (ساوجی، ۱۳۸۰: ۸۷). کارآفرین یک نوآور است که ترکیب جدیدی را به وجود می‌آورد و آن می‌تواند:

- ۱- ایجاد کالای جدید یا بهبود کیفیت یک کالا باشد.
- ۲- ابداع روش جدیدی برای تولید محصول تازه.
- ۳- بازار جدید ایجاد کند.
- ۴- بهره‌گیری از منابع جدید بنماید.
- ۵- ایجاد شکل جدید سازمانی در توسعه یک (Fister, 2005:798-787)

مواردی که باید در آغاز کار آفرینی در نظر گرفت

شما وقتی یک تجارت خدمات توریستی جدید را برنامه ریزی می‌کنید باید از این مسائل خودداری کنید:

- انجام ندادن تحقیقات اولیه به میزان کافی
- درک نادرست از تجارت
- پشتوانه مالی محدود
- نبود سیاست‌های روشن درباره چگونگی کنترل هزینه‌ها و دریافتی‌ها
- عدم درک نیاز به مجوز و محدودیت‌های مجوز
- استخدام پرسنل نامناسب
- عدم حمایت از ایده‌ها با مارک تجاری و کپی رایت
- عدم سازماندهی و برنامه‌ریزی (Law, 1996:32)

ت (۱): محدوده استان گیلان

موقعیت جغرافیایی استان گیلان

استان همیشه سرسبز گیلان از شمال به دریای خزر و کشورهای مستقل آذربایجان، از جنوب به استان زنجان و قزوین و رشته کوه‌های البرز از شرق به استان مازندران و از غرب و شمال غربی به استان اردبیل محدود است. این استان از شمال به دریای خزر و کشورهای مستقل آذربایجان، از غرب به استان اردبیل، از جنوب به استان زنجان و قزوین و از شرق به استان مازندران محدود می‌گردد و بالغ بر ۱۴ هزار کیلومتر مربع مساحت دارد. کمترین فاصله کوه از دریای خزر نزدیک به ۳ کیلومتر و بیشترین فاصله آن از دریا حدود ۵۰ کیلومتر است. طول آن از شمال باختری به جنوب خاوری، ۲۳۵ کیلومتر و پهنای آن، از ۲۵ تا ۱۰۵ کیلومتر تغییر می‌کند. رشته کوه‌های البرز با ارتفاع متوسط ۳۰۰۰ متر، همانند دیواری در باختر و جنوب گیلان کشیده شده و این منطقه جز از راه دره منجیل، راه شوسه دیگری به فلات ایران ندارد. شکل جغرافیای گیلان به صورت بدنه‌ای پرچمی شکل و شامل البرز غربی و جلگه گیلان در جنوب و گردنی استوار و افراشته شامل؛ کوه‌های تالش و جلگه ساحلی در جهت شمال می‌باشد که ناهمواری‌های آن از دو قسمت کوه‌ها و جلگه تشکیل شده است. بر اساس تقسیمات کشور سال ۱۳۷۵، این استان به مرکزیت رشت، ۱۲ شهرستان، ۳۵ شهر، ۳۰ بخش، ۹۹ دهستان و ۲۷۶۳ آبادی دارد. شهرستان‌های استان عبارتند از: آستارا، آستانه اشرفیه، بندر انزلی، رشت، رودبار، رودسر، شفت، صومعه سرا، تالش، فومن، لاهیجان و لنگرود.

روش تحقیق

مدل امتیاز استاندارد شده :

این مدل یکی از روش‌های تعیین نابرابری منطقه‌ای و رتبه‌بندی مناطق در پهنه سرزمین است. این روش میزان تفاوت میان مناطق را آشکار می‌کند ساختار کلی این مدل به شرح زیر است:

SS_{ij} برابر با امتیاز استاندارد شده i در منطقه j

x برابر مقدار شاخص i در منطقه j

\bar{x} میانگین شاخص i

δ_i انحراف معیار شاخص i (حکمت نیا، ۱۳۸۵، ۲۱۶)

$$SS_{ij} = \frac{x_{ij} - \bar{x}}{\delta_i}$$

جهت تعیین درجه و میزان ارتباط متغیرهای مورد مطالعه استفاده می‌شود:

$$P_S = 1 - \frac{6 \sum d^2}{N^3 - N}$$

d : اختلاف رتبه‌های دو متغیر مورد مطالعه را نشان می‌دهد

مربع d : حاصل جمع مربع مجموعه اختلاف‌ها را نشان می‌دهد

N : تعداد متغیر را نشان می‌دهد (Law, 1996: 8).

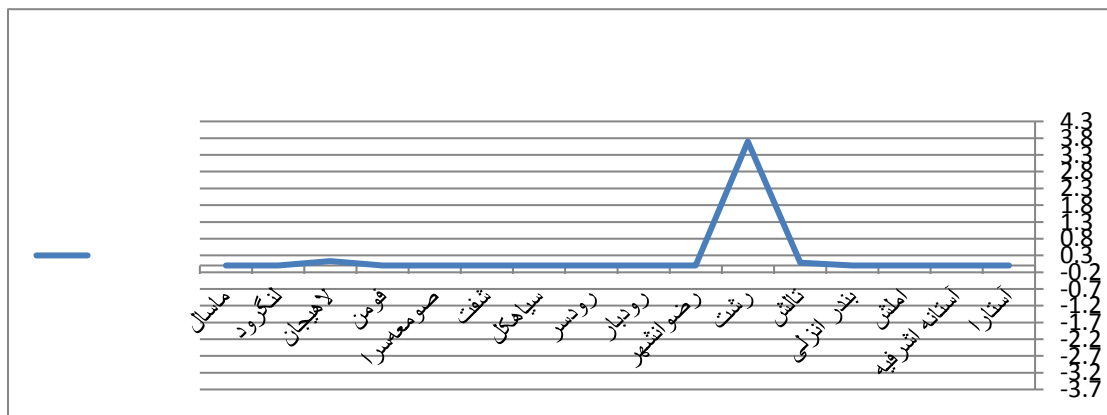
بر اساس مدل‌های ذکر شده داده‌های آماری جمعیت و شاغلان بخش هتلداری و رستوران‌داری سنجیده شده و نتایج زیر حاصل شده است: بر اساس مدل sperman's rank عدد ۰,۹ حاصل شد که نشان دهنده همبستگی دو شاخص جمعیت و شاغلان بخش هتلداری و رستوران در استان گیلان می‌باشد.

ج شماره (۱): محاسبه امتیاز استاندارد نسبت جمعیت به شاغلان بخش هتل‌داری و رستوران‌داری

$\frac{(x - \bar{x})}{\delta_i}$	$(x - \bar{x})^2$	$x - \bar{x}$	d^2	d	رتبه	شاغلان بخش هتلداری و رستوران	رتبه	جمعیت	شهرستان‌ها	ردیف
-۰,۲۷	۵۳۸۲۴	-۲۳۲	۱	۱	۷	۴۵۱	۶	۷۹۸۷۴	آستارا	۱
-۰,۰۰۴	۱۶	-۴	۹	۳	۱۲	۶۷۹	۹	۱۰۸۰۹۲	آستانه اشرفیه	۲
-۰,۶۴	۲۹۰۵۲۱	-۵۳۹	۱	۱	۲	۱۴۴	۱	۴۶۳۹۸	املش	۳
-۰,۱۸	۲۲۵۰۰	۱۵۰	۱۶	۴	۱۵	۸۳۲	۱۱	۱۳۳۱۳۴	بندر انزلی	۴
۰,۰۷۸	۴۲۲۵	۶۵	۴	۲	۱۳	۷۴۸	۱۵	۱۸۰۴۸۵	تالش	۵
۳۱۷	۹۵۷۹۰۲۵	۳,۰۹۵	۰	۰	۱۶	۳۷۷۸	۱۶	۸۵۷۶۰۶	رشت	۶
-۰,۴۵	۱۴۳۶۴۱	-۳۷۹	۰	۰	۵	۳۰۴	۵	۶۴۵۷۴	رضوانشهر	۷
-۰,۳۸	۱۰۱۱۲۴	-۳۱۸	۴	۲	۶	۳۶۵	۸	۱۰۴۱۰۲	رودبار	۸
-۰,۲۲	۳۵۳۴۴	-۱۸۸	۲۵	۵	۸	۴۹۵	۱۳	۱۴۶۰۵۷	رودسر	۹
-۰,۵۸	۲۳۶۱۹۶	-۴۸۶	۱	۱	۳	۱۹۷	۲	۴۷۷۸۸	سیاهکل	۱۰
-۰,۵۳	۱۹۳۶۰۰	-۴۴۰	۰	۰	۴	۲۴۳	۴	۶۳۶۰۴	شفت	۱۱
-۰,۱۳	۱۱۶۶۴	-۱۰۸	۹	۳	۱۰	۵۷۵	۷	۹۷۴۰۰	صومعه‌سرا	۱۲
-۰,۱۵	۱۶۱۲۹	-۱۲۷	۱	۱	۹	۵۵۶	۱۰	۱۳۰۸۰۲	فومن	۱۳
۰,۱۳	۱۱۶۶۴	۱۰۸	۰	۰	۱۴	۷۹۱	۱۴	۱۶۲۸۹۸	لاهیجان	۱۴
-۰,۰۳۳	۷۸۴	-۲۸	۱	۱	۱۱	۶۵۵	۱۲	۱۳۳۹۵۶	لنگرود	۱۵
-۰,۱۵	۳۰۶۹۱۶	-۵۵۴	۴	۲	۱	۱۲۹	۳	۴۸۰۹۱	ماسال	۱۶
	۱۱۰۰۷۱۷۳		۷۶			۱۰۹۴۲		۲۴۰۴۸۶۱	مجموع	

منابع: سالنامه آماری سال ۹۸ استان گیلان

ن شماره (۱): سطوح توسعه اشتغال در صنعت هتلداری و رستوران در سطح استان گیلان

منبع: نگارنده

در مرحله دوم مطالعات زمینه‌های توسعه زیرساخت‌ها بر اساس شناخت جاذبه‌های هر شهرستان می‌توان شناسایی کرد و با الویت دادن به ساماندهی خدمات اقامت و پذیرایی در این مناطق می‌تواند زمینه اشتغال محلی را در هر شهرستان فراهم آورد.

ج شماره (۲): جاذبه‌های گردشگری استان گیلان

شهرستان‌ها	جاذبه‌ها	پیشنهادات در جهت توسعه صنعت گردشگری
آستارا	باغ عباس آباد - منطقه ییلاقی حیران آبگرم کوتاه کومه و علی راشی - مرداب استیل - طرح ساحلی صدف - آبشار لوندویل - حیات وحش - پارک جنگلی بی بی یانلو - تالاب استیل	هتل های مجهز به تجهیزات آب درمانی، نقاهتگاه های ییلاقی، سایر اقامتگاه ها، رستوران ها با غذاهای دریایی
آستانه اشرفیه	پارک ساحلی آستانه - پارک جنگلی بندر کياشهر - اسکله ماهیگیری و قایقرانی بندر کياشهر - پارک جنگلی صفرابسته - تالاب بوجاق بندر کياشهر - بازارهای هفتگی - آرامگاه دکتر معین - آرامگاه سید جلال الدین - حسن کياده (کياشهر کنونی) - آرامگاه آقا سید علی کيا	نقاهتگاه های ییلاقی واقامتگاههای جنگلی
املش	- خانه های قدیمی برج تاریخی میل امام با ارتفاع ۷ متر خاندان صوفی (املش) - امامزاده سید قاسم لیل - تالاب زربيجار - دهکده ییلاقی خصیب دشت - چشمه آب معدنی لوزان - پارک جنگلی هلو دشت - منطقه جنگلی خرما - بازار هفتگی املش - مناطق ییلاقی و باغات چای - غار تلاین گورج و هفت خم تله سر - یخچال طبیعی ملجا دشت	هتل های مجهز به مکان های آب درمانی، هتل هایی برای گردشگری سلامت در روستاهای خوش آب وهوا همراه با سرو غذاهای محلی

<p>هتل هایی که زمینهای بازی و ورزشی دارند مثل گلف ساخت هتل هایی برای تجار، هتل هایی با درجه بالا ولوکس</p>	<p>- پارک ساحلی بلوار قدس - تالاب بین المللی انزلی دهکده ساحلی - تالاب سرخانگل - منطقه ساحلی - سنگاچین و کپورچال - منطقه آزاد انزلی - بقعه امامزاده ابراهیم ساحل قو - بقعه اقا نجفی - بقعه بی بی حوریه - بازار بقعه آقا پیر گیلار - بازار کاسپین - بازار آسیای میانه - بازار های بازار پردیس هفتگی</p>	<p>بندر انزلی</p>
<p>نقاهتگاه های یلاقی لوکس به خصوص برنامه های گردشگری سلامت در نزدیکی این مکانها به علت نزدیکی این ناحیه به مناطق مرزی</p>	<p>-جاده کوهستانی اسالم به مناطق ییلاقی سوباتان و آق اولر خلخال -ساحل در یای لیسار -آبشار حویق-پارک جنگلی گیسوم منطقه جنگلی ییلاقی ناو اسالم -قلعه لیسار معروف به دژ سلسال (دوره اسماعیلیان) -حمام قدیمی آق اولر (دوران صفویه) -روستا وبقعه شامیلرزان -روستای سینه هونی -کاخ محوطه باستانی و ییلاق تول های قشلاقی و ییلاقی نصر الله خان (معروف به سردار امجد) -روستای مریان -مسجد عباسیه آق اولر -بازارهای هفتگی تالش</p>	<p>تالش</p>
<p>اقامتگاه های روستایی همراه با خدمات پذیرایی محلی وسنتی ،کمپینگ ها،هتل کاروان ها در کنار دریاچه ها،کلبه های اقامتی جنگلی ،نقاهتگاه های ییلاقی</p>	<p>- سوسن چلچراغ یا سوسن سفید آشتفشان درفک (روستای داماش عمارلو) - سد منجیل با چشم انداز طبیعی و زیبای آن - چشم انداز و جاذبه های اطراف رودخانه سفیدرود - تالاب سیاهرود -دریاچه سد تاریک - چشمه آب معدنی داماش - درخت سرو هرزویل - چشمه لویه - چشمه و ورزشی سالانسردهکده ییلاقی آب معدنی سنگ رود - چشمه کلشتر (منجیل) - چشمه آبگرم ماست خور (منجیل) - پارک جنگلی گندلات - دهکده ییلاقی بره سر چراغعلی تپه یا تپه باستانی مارلیک با قدمتی بیش از ۳۰۰۰ سال - تپه گرد کول (هزاره قبل از میلاد) - پل خشتی لوشان تپه کلسی (اوایل هزاره میلاد) - بافت تاریخی روستای انبوه - غار باستانی دره دربند - تپه کلورز (جلالیه) - پل سیاهرود (پهلوی اول) - تپه رشی - قلعه طاهر میرزا (قلعه دختر لویه) - قلعه کندلان - قلعه دوراهان شیر کوه - محوطه جمشید آباد - محوطه های باستانی شهران - محوطه های باستانی حلیمه جان - محوطه های باستانی</p>	<p>رودبار</p>

	<p>چمیش - محوطه های باستانی نیلی جان - قلعه لشگرگاه دوگاهه</p> <p>محوطه های باستانی فیله - محوطه های باستانی شارف</p> <p>محوطه های باستانی جوبن</p>	
<p>نقاهتگاه ییلاقی در روستاهای گردشگری وساماندهی این اماکن برای گردشگری روستایی هنگام برداشت محصول</p>	<p>غار نارنج پره تنیان - تالاب هندخاله، مرگستان، و سیاه درویشان</p> <p>پارک جنگلی سیاه کوه - دهکده ییلاقی تنیان - باغات چای و مزارع توتون</p>	<p>صومعه سرا</p>
<p>نقاهتگاه های ییلاقی، هتل جوانان، خدمات هتلداری برای توریسم سلامت، هتل هایی با امکانات تفریحات ساحلی و ورزش های آبی، هتل های جنگلی</p>	<p>منطقه سفید آب رحیم آباد - منطقه ییلاقی جواهر دشت - منطقه گرما بدشت و زیاز - منطقه جنگلی و کوهستانی سرولات و جنگ سرا - ساحل زیبای رودسر - چشمه آب معدنی و غار سجیران - منطقه جنگلی و کوهستانی سرولات بارودی بسیار پر آب رودخانه پل رود - منطقه جنگلی سیاهکل رود - باغات چای و مرکبات - مجموعه ساحلی و اقامتی چابکسر سرولات - مجموعه ساحلی و اقامتی رودسر و له له رود - مجتمع ساحلی کلاچای و وارجارگاه - منطقه لسبو و منطقه آسمانرود در اشکور علیا - منطقه زاغوت سر و له له رود - دریا و طرح سالمسازی دریای گلسرخ چابکسر - بقعه اقا سید جعفر ایض میانه - پل آجری تمیجان - بقعه امیربنده کلاچای - آسیابهای آبی روستای کاکرود در اشکور - میدان شهرداری رودسر با ۸ بنای تاریخی - بقعه اقا عبدالله تمیجان - قلعه گردان طول لات - امامزاده لشکان در اشکور علیا - غار سجیران قلعه بندین (قاسم آباد) - کاخ ناهار خوران - بازارهای هفتگی</p>	<p>رودسر</p>
<p>هتل های مخصوص مسافران تجاری و بازرگانی با انبار های بزرگ برای نگهداری کالاهای آنها، انواع اقامتگاه ها با سطح خدمات بالا</p>	<p>- پارک دانشجو - پارک جنگلی سراوان پارک سبزه میدان - پارک قدس - چشمه آب شور لاکان - چشمه شماگل (طالم سه شنبه)</p> <p>- استخر عینک - آبگیر پسیخان - دهکده پارک ملت</p> <p>ساحلی توریستی جفرود - مجتمع ساحلی حاجی بکنده - دریاچه سد سنگر - آرامگاه میرزا کوچک خان جنگلی (سیلماندراب) - باغ محتشم و عمارت کلاه فرهنگی - میدان شهرداری - عمارت پست</p> <p>موزه رشت - خانه قدیری - کتابخانه ملی رشت - خانه ابریشمی</p> <p>- کلیسای آرامنه - مجموعه موزه میراث کاروانسرای لات</p>	<p>رشت</p>

	روستایی - امامزاده هاشم - بازارهای هفتگی - مسیرهای بقعه دانا علی گردشگری شهرستان رشت	
نقاه تگاههای ییلاقی	- آبشار ویسادار - اسپه مزگت پارک جنگلی دکتر درستکار یا سفید مسجد با قدمتی بیش از هزار سال (دنیا چالی) - پل آجری پونل - بازارهای هفتگی - مسیرهای گردشگری	رضوانشهر
نقاهتگاه های ییلاقی	منطقه سیاحتی سیاه مزگی و آبشار دودوزن - چنار رودخان - مناطق ییلاقی امامزاده ابراهیم و امامزاده اسحاق	شفت
هتل هایی با امکانات تفریحات ورزشی همرا با رستوران های غذای سنتی	تالاب بین المللی امیر کلایه - بام سبز و استخر لاهیجان - ابشار شاه نشین	لاهیجان
کلبه های اقامتی جنگلی همراه با امکانات ورزشی	تالاب بین المللی کیاکلایه - پارک فجر - ساحل چمخاله - منطقه لیلا کوه - پارک جنگلی خرما - پارک جنگلی بلوردکان - پارک جنگلی مریدان - استخر ملاط - غار لیلرود	لنگرود
هتل های مخصوص آب درمانی	کوه درفک - منطقه ییلاقی دیلمان و اسپیلی - آبشار لونک - چشمه آب معدنی لاریخانی - آبشار بابا ولی - غار اسپهبدان - منطقه آغوزی	سیاهکل
هتل های مخصوص آب درمانی هتل های جوانان با پذیرایی خاص این سن	تالاب خطیب سراگوراب و کهنه گوراب - غار نوشه، رودخانه سیاه رود و پلنگ ور - پارک ماسوله - غار بوزخانه - آبشار لار چشمه، خرم بو و گیلون رود - چشمه آب معدنی زمزمه و علی زاخونی	فومن
نقاهتگاه های ییلاقی ،	منطقه جنگلی طاسکوه و آری دول - منطقه باستانی اسبه ریسه با غارها و صخره های بلند - گردشگاه جنگلی ریزه مندان - ییلاق شالما - چسلی - بیلگاه دول - دشت النزه - ویرگاه - رشت پشت - اولسبنگاه - خشکه دریا - غار آبیشو	ماسال

منبع: سایت گردشگری استان گیلان

نتایج به دست آمده از مدل امتیاز استاندارد و نمودار حاصل از آن نشان می‌دهد توزیع توسعه اشتغال در صنعت هتل‌داری با وجود تنوع جاذبه‌های گردشگری در سطح استان نامتناسب صورت گرفته و نیاز به برنامه‌ریزی مناسب بر اساس توانمندی‌های هر شهرستان دارد.

تجزیه و تحلیل SOWT از کارآفرینی گردشگری در استان گیلان

برای درک بهتر وضعیت کارآفرینی در منطقه، تجزیه و تحلیل SOWT (نقاط قوت، ضعفها، فرصتها و تهدیدات) بر اساس مصاحبه‌های ترتیب یافته و سوابق موجود انجام شد. تجزیه و تحلیل SWOT دید کلی در مورد وضعیت کارآفرینانه منطقه ارائه داده و نگرش توسعه سیاست‌ها را مشخص می‌سازد. ماهیت تجزیه و تحلیل SWOT به گونه‌ای است که به کشف اطلاعات در خصوص منابع و ارزش‌های مقصد گردشگری موجود کمک می‌کند.

ج شماره ۳: فرصتها و چالش‌های کارآفرینی در توسعه پایدار گردشگری استان گیلان بر پایه جدول SWOT

ساختار و نظام فضایی کارآفرینی در توسعه اشتغال استان گیلان			
عوامل داخلی	(S) نقاط قوت	عوامل خارجی	(O) فرصت‌ها
	(W) نقاط ضعف		(T) تهدیدها
	<p>۱- وجود انواع منابع جذب توریست</p> <p>۲- وجود آداب و رسوم متنوع در سطح استان</p> <p>۳- وجود منابع طبیعی متنوع کوهستان دریا جنگل سراسر استان</p> <p>۵- نزدیک بودن به بازار گردشگری مثل تهران</p> <p>۶- وجود تنوع قومی و فرهنگی در منطقه</p> <p>۷- وجود محیط زیست متفاوت در منطقه جهت ایجاد مشاغل مختلف فصلی در استان</p> <p>۸- مرزی بودن این استان و مجاورت آن با کشورهای قفقاز</p> <p>۹- داشتن مرز آبی با کشورهای همسایه</p> <p>۱۰- تشکیل کار گروه گردشگری در استان</p> <p>۱۱- ایجاد رشته هتلداری در مرکز فنی و حرفه ای استان</p>		<p>۱- ایجاد فعالیت مختلف در هتل ها در فصول مختلف</p> <p>۲- تغییر خدمات و تنوع غذایی در رستوران ها و هتل ها در فصول مختلف</p> <p>۴- ایجاد همکاری بین فعالین تجاری مرزها ی شمالی</p> <p>۵- اتخاذ شیوه‌های نوین بازاریابی مؤثر در هتلداری</p> <p>۶- تقسیم‌بندی مقاصد توریستی استان بر اساس تقاضای توریست‌ها</p> <p>۷- تقسیم‌بندی خدمات هتلداری بر اساس دفعات بازدید توریست‌ها از منطقه</p> <p>۹- استفاده از مردم هر منطقه در تأمین نیروی انسانی</p> <p>۱۰- توسعه گردشگری مناطق حاشیه‌ای استان مثل روستاها</p> <p>۱۱- معرفی جاذبه‌های جدید در مناطق حاشیه‌ای</p> <p>۱۳- طبقه‌بندی مناطق مختلف گردشگری برای سطوح مختلف خدمات پذیرایی</p> <p>۱۴- دادن تنوع قیمتی خدمات بر اساس سطوح مختلف گردشگران</p>
	<p>۱- محدود بودن فعالیت‌های کارآفرینی در صنعت هتلداری</p> <p>۲- نبود سیاست‌های کلی در جهت هماهنگی بخش‌های مختلف این صنعت</p> <p>۳- نبود آموزش‌های مورد نیاز سازگار در منطقه</p> <p>۴- نبود نهادهای هماهنگ کننده بخش خصوصی</p> <p>۵- نبود برنامه‌ای منسجم با یک چشم‌انداز جامع در سطح منطقه</p> <p>۶- نبود برنامه‌ای روشن جهت ترغیب سرمایه‌گذاران بخش خصوصی</p> <p>۷- نبود مسیرهای جدید گردشگری در سطح استان در جهت توسعه متناسب این صنعت</p> <p>۸- معرفی نشدن جاذبه‌های جدید گردشگری در بسته‌های جدید گردشگری</p>		<p>۱- تغییر مشاغل محلی به سمت خدمات گردشگری</p> <p>۲- وابستگی بیش از حد منطقه به اقتصاد هتلداری و رستوران</p> <p>۳- به علت خدمات جدید جذب بیش از حد ظرفیت پذیرش توریست در منطقه</p> <p>۴- سوء استفاده بنگاه‌ها به اسم کارآفرینی جهت اخذ وام</p> <p>۵- به علت نبود برنامه جامع دیربازده بودن این بنگاه‌ها و یا ورشکستگی آنها</p> <p>۷- تخریب منابع طبیعی با ارائه محصولات نامناسب توسط بنگاه‌ها</p>

نتیجه‌گیری و راهبردها

نتایج به دست آمده نشان می‌دهد که دو شاخص جمعیت و نیروی شاغل در بخش هتلداری با یکدیگر همبستگی دارند، اما با مقایسه رتبه جمعیت با رتبه شاغلان بخش هتلداری و رستوران مشخص شد توسعه اشتغال بخش هتلداری در سطح استان گیلان متناسب صورت نگرفته و براساس ادامه مطالعات دلایل این عدم تناسب مشخص شد، که به دلیل عدم ساماندهی مسئولان مربوطه به این بخش و اجاره خانه‌های شخصی به مسافران توسط مردم محلی احساس نیاز به توسعه بخش هتلداری و اشتغال این بخش ایجاد نشده و کم توجهی

به پتانسیل‌های گردشگری هر منطقه از استان و نداشتن برنامه خاص گردشگری برای هر منطقه به صورت نظام مند این عدم توسعه مناسب در استان را ایجاد کرده است که می‌توان با تخصصی کردن خدمات پذیرایی به طور مثال هتل‌داری مخصوص چشمه‌های آب گرم یا نگاهتگاه‌های ییلاقی و راهبردهایی که در ادامه به آنها اشاره شده این مهم را ساماندهی کرد.

راهبردهای کوتاه مدت:

- ۱- مشارکت مردم منطقه در نوع بخشیدن فعالیت‌های جدید صنعت هتلداری.
- ۲- استفاده از نیرو و تخصص مردم بومی هر منطقه در صنعت هتلداری.
- ۳- ایجاد رویدادهای خاص در طول سال جهت جذب مسافر و بازده اقتصادی هتلداری.
- ۴- پیشنهاد بسته‌های جدید سفر در فصول مختلف و برای سلیق مختلف در سراسر استان.
- ۵- آموزش مهارت‌های جدید به متخصصین فن

راهبردهای میان مدت:

- ۱- ایجاد چشم‌اندازی جامع برای هدایت صنعت هتلداری.
- ۲- حمایت از ایده‌های نو و در سرمایه‌گذاری‌ها.
- ۳- رتبه‌بندی هتل‌ها از لحاظ توجه به حفظ محیط زیست.
- ۴- توسعه صنعت هتلداری در مناطق حاشیه‌ای و دور افتاده استان توسط مردم بومی.
- ۵- متناسب کردن آموزش‌ها با نیازهای توسعه‌ای هر منطقه
- ۶- سیستم درجه‌بندی توانمندی افراد در پست‌های مختلف هتلداری.

راهبردهای بلند مدت:

- ۱- وجود بانک‌های اطلاعاتی و دسته‌بندی مراکز پذیرایی در این صنعت.
- ۲- وضع قوانین خاص جهت بالا بردن استانداردهای خدماتی.
- ۳- ایجاد موقعیت‌های متنوع خدمات پذیرایی جهت جذب سرمایه‌های خارجی با توجه به منافع ملی.
- ۴- دسته‌بندی جاذبه‌ها و پتانسیل‌های استان گیلان در شهرستان‌های مختلف و ایجاد خدمات پذیرایی متناسب با آنها.

پیشنهادات برای محققین آینده

مقاله انجام شده بیشتر بر مفهوم کارآفرینی در توسعه متناسب اشتغال صنعت هتلداری و رستوران در استان گیلان تأکید داشت و بهتر است در آینده به موارد کاربردی در بخش‌های جزئی‌تر پرداخته شود تا راهکارهای عملی در هر منطقه از کشور جهت ایجاد اشتغال پیشنهاد شود.

منابع و ماخذ

- ۱- احمدپورداریانی ، محمود (۱۳۸۶). تجارب کارآفرینی در کشورهای منتخب ، چاپ دوم، امیر کبیر ، تهران
 - ۲- حکمت‌نیا، حسن (۱۳۸۵). کاربرد مدل در جغرافیا با تاکید بر برنامه ریزی شهری و ناحیه ای، مهرگان، تهران.
 - ۳- زالی ، محمدرضا (۱۳۹۰). موانع توسعه کارآفرینی در ایران ، انتشارات دانشکده کارآفرینی دانشگاه تهران
 - ۴- ساوجی، علی(۱۳۸۰). نگاهی به تنگناهای صنعت توریسم در ایران، روزنامه قدس، وب سایت انجمن جامعه راهنمایان تور ایران
 - ۵- سعید کیا، مهدی (۱۳۸۷). اصول و مبانی کارآفرینی ، انتشارات کیا ، چاپ نهم ، تهران.
 - ۶- لامسدن، لس (۱۳۸۰). بازاریابی گردشگری ،ترجمه محمد ابراهیم گوهریان ، دفتر پژوهش‌های فرهنگی، تهران.
 - ۷- موحد، علی (۱۳۸۶). گردشگری شهری ، انتشارات دانشگاه شهید چمران ، چاپ اول، تهران.
 - ۸- هانگر.جی.دیوید ، توماس ال (۱۳۸۴)، مترجم سیدمحمد اعرابی (مبانی مدیریت استراتژیک)، دفتر پژوهش‌های فرهنگی، تهران.
- 9- Fister. Robert E.P (2010). Recreation, Event, and Tourism Businesses, Clear production, no13, 789-787.
- 10- Law, Christopher (1996). Urban tourism Attraction Visitors to large Cities, Mansell, Publishing Limited, london.
- www.ecoo.celotajs.iv
- www.sba.gov
- www.topiranian.com
- www.bankofamerica.com/smallbusiness/resourcecenter
- www.canadabusiness.ca/gol/cbec/site.nsf
- www.adventurebizsuccess.com
- WWW.aiau.ir
- www.isna.ir
- www.yjc.jsf.ir
- www.shora-gogab.ir
- www.varzanehmiras.ir